GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA VOIE.) AL IX-LEA.

Nro 2. ***Brashov, 3. Januarie.*** **1846.**

Gazeta de Transilvania ši Fóia pentru minte, inimŭ ši literatură aŭ preŭlu pe un an antreg 8 (24 dohŭecherĭ) arginți, iar pe un žumŭtate an 4 f. arginți. Prenumeradia se poate face la toate c. k. deregŭtorii de poštă, iar în Iași la DD-lor N. ši Hr. Georgiŭ ši în Bucurescĭ la D. Iosif Romanov.

ARTIKOL PREGŬTITORIŬ.

Deskriereа institŭtelor klerikale în ierarhia serbo-rotŭneaskŭ r. n. u. din Ungaria, Sirmiŭ ši Slavonia înființate.

(Urmeiere).

6) Simbriile pentru profesorĭ prefinte dupŭ sistemŭ sunt: pentru profesorŭl primar 600 f., iar pentru al doilea 500 f. v. v. ši titulo adjutae, dakŭ profesorii nu ar putea kumpŭta kortelŭl ši kostŭl în rezidenția episkopalŭ saŭ înmulțit pentru fiekare per aversionem 250 f., înse afarŭ de profesorii cei dela Arad, kŭrora dupŭ kum am înțelez se plătește ši simbria ši adjuta ne deplin, ceialalți kapătŭ numai — afarŭ de Karlovitz — fiecekare kăte 100 f. Cei din Pakrac unu kare merge în kărtea episkopalŭ, 200 f., iar celalalt afarŭ de kărte 440 f.; între profesorii cei din Vršec unu ka protosinkelŭl episkopal lokuește ši are kostŭl în kărtea episkopalŭ, iar ceialalți din klerŭl înferior — dupŭ ce ši lukrinda ši kostŭl, lemnele ši ku un kuvînt toate trebuințele viețiĭ ši komoditățiĭ sale ši a familiei ce aŭ ku propria sa avere trebuie să ši le kumpere, nu numai kă nu li se dă nimika din ačel mik ajutoriŭ, ba pĭrĭ simbria nu o kapătă ne deplin, de oarе ce numai unul kapătŭ 600 f., iar ceialalți trei numai kăte 400 f. v. v. 7) Kursul studiilor între kare se împarț klerișĭ e defipt pe 3 anĭ. Studiile kare se predaŭ sunt următoarele: în anul I. grămatika, pedagogika, katihetika ši dogmatika. În al II. an dogmatika, istoria bisericească, hronologia ši retorika sfințiț saŭ omiletika. În al III. an teologia pastoralŭ, moralŭ ši polemikŭ, metodika ši tălmăcirea evangeliilor. La sfîrșit rîndurile, kătările bisericești ši tipikul sunt obiepte klerișilor de toate trei klasele kombinate. — Unele dintre studiile aceste nu pot fi pare a fi nekuviincioase institŭtelŭi klerikal ši mai mult skoalei pentru ši pedagogiče potrivite; înse neîndestulitorul četitor îndată va pierde kăriositatea ši va vedea trebuința ši lipsa acestora, dupŭ ce va kăuta despre

stareа klerulŭi nostru, ši va kunoaște, kumkă unii din klerișĭ dupŭ absolvarea studiilor sunt siliți saŭ înainte. saŭ dupŭ kumpătatŭl diakonat? — pănă la dobîndirea parohiei a se anima undeva de dascălĭ, saŭ ši ka parohi de lokalĭ directorĭ ši katihețĭ la școlele naționale, asupra kărora trebuie să vigileze, ka edukățiunea — creșterea — krudeĭ tinerimi să fie asemenea religiei. Če să zicem de grămatikă? Lokul ei kă adevărat nu e ačĭ; înse unde s'o mai înveațe tinerii ceĭ ce vin dela școalele strîine la ceа klerikalĭ, tinerii ceĭ ce aŭ trekut, ši ceĭ ce n'aŭ trekut unkă prin strînga ei, ši karii numai dupŭ nume o kunosk, de oarе ce mai în toate școalele noastre portalele bănățene ši mai vărtoș ungurene e aša rară, încît ka să sumătatea în spital. Apoĭ dupŭ ce grămatika e fundamentul tuturor științelor ce pot kălțiva minteа ši ioima omenĭ, — dakŭ s'ar înțărka ši ačĭ astfelĭ de tinerĭ dela nekarul ei ceĭ demnezeieșk, ce dakŭ nerevindekabilŭ ar simți, kund odiniоară — eminde din nelegerea școalelor — ka învățetorĭ ši luminătorĭ ai turmei lui Hs. vor ave trebuință de ajutoriul ei! —. Aša e între adevăr, dar pĭrĭ aceea nu se poate nega, kă ar fi de dorit, ka ši mai alte științe spre formarea kovîrșitelui teolog de lipsă să se întrodukă kă școalele noastre klerikale, ne kum sunt între celelalte: kunoștința limbelor, exegesis, drepturĭ kanonik ș. a.; înse suntem 'napoi, — nu a sosit încă timpul spre aceea. Timpul ši dela timpu trebuie să așeptăm kreskîmințele mișloacelor ši îndemînarea spre a face pățînoase aceste, kare akum sunt nepățînoase, — ši kare sunt akum sfințiri înșelătorĭ, la un mai palt grad de kopărșitate nor putea să se rădice.

Un mădular din klerul bănățean greko-nevinț.

TRANSILVANIA.

Mediaș. Kă sfîrșitul anului ačestuia se deskoperi între-adevărul ačestei četățĭ o bandă de hoțĭ, karii fură în tovărășie ši lucrurile ne kare puteaŭ pune mîna le adunaŭ între'o sură a unui cetățean.

Къ прілежѣл деспоперіреі сѣѫ афлат маі мѣлте скѫле: кѫм вестміпте, пептаре, кълцѣнї, неі лѣкрате ш. а. Е кріос, къ фрії дптре алтеле пѣсерѫ мъпа ші пе ѫп пістол, пе каре апоі дл зѫлоціръ дп ал треілеа лок, де ѫпде іар дл фбраръ. Се зіче, къ компаніонїі ачещіа мерціаѣ зіоа прін магазінеле тешерілор ші къ кѣвънт къ ар фі негѫцеторі ші ар дорі съ кѫмпере кѫтаре ші кѫтаре марѫ, дші дпсемнаѣ тоате дмпреџіврърїле, апоі поаптеа, цїпd стрїле дмпреџівр, ле веніа пе ѫшор а о кѫмпъра фъръ плать. Кънетеніа ачестеі дпсоціръ се зіче къ ар фі фост ѫп пъзіторіѣ de поапте de аі орашелві, каре din постѫл дп каре се афла, аѣ пѣтат фоарте ѫшор съ дплесніаскѫ пе консоції съі. Жърналѣл церман din Сівіѣ дптъртъшіце дп вѣл din пътерії съі о статістікъ ценералъ а фъкъторілор de реле че се афлъ прін дпкісоріле din пъмънтъл кръіеск, din каре се ведеа, къ пътърѣл чел маі маре бътеа дп партеа ромънілор; ачел жърнал дпсъ пѫ зїтасе а спѣне ші ѫп адевър, че пѫ сфере дпдоіалъ, кѫмкъ дп време че пептрѫ чеілалці локвїторі din ачест пъмънт се афлъ шкоале бине дп тоате орашеле, ѫа ші дп тоате сателе, ромънії пѫпъ астъзї сѫпт пещте тот лїпсіцї de ачелеа, — — адавъ ші пътърѣл лор чел прекѫмпъніторіѣ дп тоатъ патріа ачеаста.

„Дп Вестторіѣл дела Клѫж чітім ѫп проіект ешіт din кондеіѣл вѣві пѣвлічіст магіар пептрѫ дмпътъпіпреа ші дмбвнътъціреа сорцїі еврейлор че се афлъ респірацї ші дп ачеастъ патріе, каре дореще, ка de ар фі кѫ пътіпцъ, дпкъ дп декѣрсѫл адвнърїі ценерале че поате се ва цінеа естімп, съ се еа ла десватере кавса зїпїлор жідані. Помепітѫл скріторіѣ пѣне de темеіѣ дп прівіпца ачеаста лецеа а 29. че сѣѫ адѫс дп Бнгаріа дпкъ ла анѫл 1840. ші каре дп §. чел din тъіѣ дпгъдѣіе ла тоцї евреіі пъскѫцї дп патріе, словодъ локвінџ дп тоате орашеле ші сателе църїі, афарѣ de челе вїеці, а дóа ле дѣ воіе словодъ de а рѫдіка фаврічіе ші de а дптрепіпde тот фелївл de негѫцеторіе ші месеріе; а треіа дї сілеще а прїмі пѣме ші когпѣме статорніче, каре ар фі а се дпскріе дп протокоале ревлате дѫсе дп лімва магіарѣ; а патра порѫпчеще ка тоате прівілецівріле че ар авеа, съ се скріе дп лімва магіарѣ; а чінчеа съ ле фіе іертат а стъпъні моші дп патріе, de кѣмва ш'ар пътеа кѫмпъра de ачелеа; а шесеа сѫ се міжлочіаскѫ церцереа тътврор лецілор, овічеівлор ші рѫндвіелелор че ар ста дп контра ачестеіа. „Дп прівіпца ачестор копцесії че сѣѫ фъкът пептрѫ евреіі din Бнгаріа, пѫвлічістъл пострѫ есте ші маі ліверал; ел проіептъ ка, че се атіпце de параграфвл чел din тъіѣ, ачеа ліверіате пептрѫ евреіі din Трапсілвапіа съ се дптіпză ші ла четъціле вїеці; іар ла а дóа пѫ пѣмаі съ ле фіе іертат а дптрепіпde негоц, рѫдікаре de фаврічі, агрікълтърѫ ші месерії, чі съ лі се порѫпчеаскѫ а фаче впеле ка ачестеа, ка апа din евреіі чеі рътъчіторі съ се алеагѫ къ време четъцепі, негѫцеторі ші екопомі харпічі; дп прівіпца церітопіілор лор вісерічещі пѫвлічістъл ар дорі, ка съ се дптродъкъ астфелїѣ de мъсврі, прін каре евреіі din zі дп zі тот маі таре съ се апропіе de чівілізація европеапъ, ка апа съ се департ педечіле, че стаѣ астъзї дп контра контопіреі ші а амалгамърії лор; дп сфършіт дп прівіпца пѫпътвлві ал патрълеа дореще, ка евреіі съ'шї креаскъ прѫпчії дп дѣх de четъцеап магіар. Тоате ачестеа — зіче ел — сѣр пѣтеа къщіга фъръ пічі о гревтате; къчі евреіі вѫзѫпd копчесііле че лі се фак de къtре бнгарі, вор авеа дптрѣ пімік а дмпліні ачелеа пѫціне черері, че лі се пропѫп пептрѫ къщігареа дрептврілор de четъцеап патріотік. Тóтъ гревтатеа че ар маі фі, есте релецеа ші церітопіїле вісерічещі, дп прівіпца кърора дпдреаптъ пе франції евреі, а се дптокмі дѫпъ челе че се хотъреск астъзї прін совоаръле челе марі евреещі din Цермапіа. Пѫпъ атѫнчі дпкъ дореще, ка сфътвіреа равінілор че се ва цінеа дп скърт тімп ла Пеща дп Бнгаріа, съ се дптіпză ші асвпра евреілор din Трапсілвапіа, дп ѣрма къреіа дмфіінцареа інстітвтвлві пептрѫ прокопсіреа равінілор ші а дascалілор попорепі съ се дптіпză къ дпкрїріре ші асвпра ачестеі патрії. Къчі равінії ші дascалії de астъзї din Трапсілвапіа сѫпт фоарте ремаші дп квлтврѣ, рацінїцї ші дпвъскѫцї дп прежѫдіце ші сѫперстіції векі ка стѫнчіле, крезѫпdсе а фі ші астъзї тот дп Іервсалїм ші дп Палестіпа, ші къ прін скімеле ші сверетеле челе предніче de рѫс че фак еі дп сівагоце сѫмвъта ші дп сервъторі, се поате лъѫда Dвmпezeѫ дп кіпвл чел маі чінстіт. Ачестеа пѫ маі пот ремъпеа аша. Ші ка съ пѫ ремъіе, — зіче авторвл — вот фі къ тоатъ прівегереа; „къчі ілірії сѫѣ славопії къ demagogіa лор чеа петвлцѫмітоаре, ші оспеції сасі (hospites) къ комісіоапеле лор дп прівіпца лімвеі цермане, къ апостоліа сѫѣ проповедвіреа лор пе ла Віртемберга, ші къ аргѫмептъціїле че фак асвпра пъмънтвлві саксопѣ пеаѣ дат съ прічепет, къмкъ магіарвл пе лъпгъ дпсѣфлеціреа ші філаптропіа че о аре требве съ прівіаскъ къ деосевіре ла інтереселе політіче ші паціопале, ші пѣмаі дѫпъ ачелеа съ'шї дптокмеаскъ лѣкрврїле патрієі ші а попоарълор еї."

БНГАРІА.

Din Бънат. Скімвъторівл тімп че ътвлъ дп іарпа ачеаста аѣ прічіпвіт аїчі, ка ші пе алте локврї феліврі de вóле маі вѫборе, кѫм: катар, тѣсъ ші дп впеле пърці ші фрігврі, каре къ атъта сѫпт маі періклóсе, къ кът domolindвсе фрігвл, волпавії пъръсеск кърѫпd патвл, ші рекад дп коалеле de маі пайпте. — Сетъпъторіле de тоатпъ пѫпъ акѫм дпкъ п'аѣ пътіміт пімік, ші се арать дпdествл de фрѫтоасе; dар къ тóте ачестеа вѣкателе дпкъ тот пѫ вор съ скаzъ din прецвл ла каре леаѣ рѫдікат спекȣлапції песокотіцї. Дп Бънат апевоіе се ва дптъмпла естімп врео лїпсъ форталъ de вѣкате; къчі de ші гръвл ав фост пѫцін, dар есте квкврвз

Chronicâ strâinâ.

Търчія. Константінополь, 21. Дек. Мініструл треб̀лор din афаръ Решід-паша сосі ын зіле ачестеа дела Паріс кь ун вапор франдзеск че і с'аў дат де кътре кърціле де аколо дрепт стімъ че аре еа ші тоці еврошенії кътре ачест' търк чівілізат. Кь тоате къ л̀ві прін ачеастъ чінстіре деосевіть їаў стрікат поате мълт ын окіі търчілор челор рецініці, карії прівеск ын ел ун гіабр ымпръкат ын вестімінте търчещі. Інтріга ць дорме ын Търчія нічі одатъ, чі 'ші ле ынсеамнъ тоате, ка апої ла времеа са съ і ле грътъдіаскъ ын фацъ. Нар крede отъл че шіреці съпт ръсърітенії, ей сърътъ поала хайнеі ші ла чел маі маре връшман ал лор пънъ кънд ль вѣд къ ціне стрънс фрънеле че ле аре а мънъ; ындатъ ынсъ че адартекъ, къ ачела ынчепе а се клътіна, атънчі ль довоаръ фъръ ындързіере токта ачеія, карій маі наінте л̀і сърътаў пълвереа нічіоарелор л̀ві. Аша ва фі ші кь бърбатъл ачеста.

Ын врма воор діферінце ындемънгате че аре гъверна̀л австріак кь поарта отоманъ ын прівінца пънъстрірілор че чеарк оіерії din Трансілванія не пъмънтъл Търчіеі, гъверна̀л търческ с'аў дмвоіт кь ал постра, ка съ се факъ о черчетаре стражнікъ ын фаца локъл̀ві прін о комісіе местекатъ. Спре скопъл ачеста ес. са D. інтерванчіл̀ австріак аў денъміт din партеа са ун аташе дела амбасадъ ші din партеа гъвернъл̀ві търческ кърк с'аў денъміт ун дерегъторіе din канцеларіа драгоманілор. Амбіі ачещіа комісарі стаў съ плече ла Варна ші ла Сілістріа ші ын кърк ші ла алте локърі унде ва чере требінца, спре а'ші къпъта ын денлінъ десклініре деспре тоате челеа че с'аў ындъмплат. Dea черіл, ка съ еасъ ла лъмінъ тоате аббзъріле че аў авът ші аў а сѣфері ачещі сермані оіері, карії ші алтфелів аў а се лъпта кь дестъле гредъцъ ші пекадзрі че'і ажънг ші пе фацъ ші пе доц!

Брітанія маре. London, 24. Дек. Іоан Рассел п'аў фост ын старе а компъне ун міністеріў. Ел л̀ші афласе тоці бърбаці карії л̀і требіаў, ші ынчепсе а ле ші ымпъръі постъріле. Ын ачестеа ымпрецівърі вѣл din поіі міністрі lord Grey аві кріосітате а'л ынтреба, къ чіне ва фі мініструл требілор din афаръ? Ръспънсул аў фост lord Палмерстон. Атънчі потенітъл lord ръспънсе, къ ел ць ва інтра ын ачел кабінет, ын каре Палмерстон ва фі мініструл челор din афаръ, ші аша дъпъ мълте десбатері ын дреапта ші ын стънга Рассел, каре авеа требінць де амбіі ачеі бърбаці, се възъ сіліт а'ші да ындърът ласърчінареа кь карея л̀і чінстіре рецінз. Се спъне ка адевър, къ рецеле Франдзеі Філіп с'ар фі ындрептат кь ун білет deadрептъл къ тре рецина Вікторіа, ын каре'і сфътъеще прієтінеще, ка л̀ін інтересъ бънеі л̀мбоірі че домнеще астъзі ынтре ачесте доў патері марі, съ нь ласърчіне пе Палмерстон кь міністеріўл челор din афаръ. Аша дар рецина се възъ сілітъ а рекіема де ноў пе Сір Р. Пеел ші а л̀ ласърчіна кь л̀мбінъреа вѣл міністеріў. Аче-

ка ажънс, прін врмаре сомітеа нь аре лок, ын зъдар стрінъ пемціщорії къ ун есте гръў. Пе ачі есте ун проверб: „Феріче де Бънат, кънд мънкъ ромънъл кь пеатцъл," ші іаръш: „гръў, кънд мънкъ пеатцъл кь ромънъл." Ва съ зікъ атънчі é біне, кънд есте гръў де ажюс, ка съ пóтъ мънка ші ромънъл пъне, іар ць атънчі, кънд é сіліт ші пеатцъл а мънка мъмълігъ ын лінса грълъві.

Пеща. Ын вѣл din патерії треквці ам фост потеніт ші ноі, къ ын врма десватерілор ніфорóсе че се цінъръ кь прілежъл адънъреі челеі din врмъ ын ачест' враш ынтре алтеле се хотърл, ка съ се тріміце ла Віена о депътаціе ын прічіна Кроаціеі. Акът авем чінсте а ынъръті, къ ачеа депътаціе — дъпъ кът се пътеа преці — нь с'аў ындрепнічіт нічі мъкар де адвінцъ. Лъкрвл ачеста ва да прілеж ла нóъ десватері сгомотóсе ын врмътóреа адънаре, че се ындеждіеще къ се ва цінеа ын Іануаріе. (Жърн. ввів.)

АВСТРІА.

Тріест, 20. Дек. Din тавелеле комерціале, каре с'аў тіпъріт, се вede, къ чегатеа ачеаста марітімъ не зі че мерце, тот маі таре се лъцеще ын прівінца негоцъторіеі, де време че ын анії треквці авіа ындвъртінд ун негоц de 110 міліоане не ан, естімп ва скоате о сумъ de 133 міліóне фр.

Ын Газета вніверсалъ чітім ун феліў de мъстраре че се фаче жърналівві церман din Брашов ын прівінца челор че с'аў зіс ын ачела деспре конкврінца каре се ва наще прін ынфіінцареа ынсоціреі прєсіене de Дънъре, ашмінт пентрь фабрікателе de Брашов саў Брашовеніе кът ші зік негоцеторіі, каре се петрек ын Молдавіа ші ын Валахіа. Іатъ квінтеле нъмітеі Газете: „Доар фрікa de проіектъл дела Берлін есте ун че фъръ преме ші фъръ фвндъмънт; къчі токма съ се ші ынфіінцезе ун асеменеа проіект, тотвш конкврінца продактелор австріаче ші ашмінт а Брашовівлві маі кърънd ва ажюнце а фі прімеждіоасъ пентрь планвріле прєсіене, декът din контръ, маі въртос дакъ Брашовеній се вор сілі аші пъзі ватра търгвлві лор, аші десъвърші продвктеле ші а'ші організа комерцъл дела Дънъреа de жос маі біне декът пънъ ачі. Негоцъл кь ачелеа прінціпате есте о парте de мощеніре фіреаскъ а църілор че се афлъ деалвнгвл Дънъреі; кът кът се ынчеарк Берлінъл а траце ла сіне ачеастъ мощеніре, ачеea требіе съ інімезе тот маі таре пе печіній брашонені спре о десволтаре маі маре а продвктелор лор; къчі еі съпт маі апроапе de търг ші ынпрецівърріле локале ынкъ ле кнооск кь мълт маі біне de кът ачеіа, прін врмаре тоатъ треака біне аколо, ка брашоненіі ынкъ съ'ші десъвършаскъ манвфактврїле лор кът ші леаў десъвършіт прєсіенїі, ші атънчі съ фіе сігврі, кь ынвінцереа ва фі пе лънгъ еі. (Тот ачеаста ле о къптасърът ші ноі ынтр'ун артікол ынчепъторіў din вѣл треквт).

Ръсія. Петербвргь, 17. Дек. Ноі ам ворбіт ын нр. 96 ал Газетеі ноастре деспре ынтрънсвл ынсемнат ал ворбіторівлві Ръсіеі ла Порта, ын прічіна ынтрънсвлві ынсемнат ал Франдзеі ла Константінополь. Ачеастъ ынсемнътате ва фі ынсъ ынсемнътате, ка ын ворбіторівл Ръсіеі ла Порта

ста пріimi, ші ѫші алеасе пе тоцї чеї векї афаръ de міністрѫл колоніал лорd Stanley, ѫп локѫл кърѫіа с'аѫ алес Gladstone — Парламентѫл се ва adѫна ѫп 22. Іанѫаріе.

Франца. Паріс, 24. Dек. Солѫл марокан despre каре am поменіт ѫп пѫтърѫл трекѫт, ѫші аратъ dорінца че аре de а ажѫнце кът маї кѫрънd ла Паріс. Спѫн къ ар фі zіс кътре къцї-ва іншї, кѫткъ соліа лѫї ар фі ка о флоаре ѫп ѫнтреага са проспецїте, пе карea domніторіѫл теѫ о трімітe рецелѫї вострѫ, ачела аре съ о пріїтеаскъ ѫп ѫнтрегѫл съѫ лѫстрѫ ші тірос ѫп deплiна са проспецїте, прін ѫртаре еѫ требѫіе съ гръбеск — zіче ел — а о deпѫне ла пічіоареле сѫверанѫлѫї вострѫ. Zъбовіndѫтъ ѫndева пе dрѫт, флоареа ачееа с'ар пѫтеа вещежі. — Nѫ щім че флоаре ва фі adѫкънd ел; dар атъта аѫzім, къ ѫтпъратѫл dела Мароко ар фі тріміс 6 леї, 6 стрѫцioane, 6 газелле, dінтре каре авіа аѫ маї ръмас 1 леѫ, 2 стрѫцioane ші треі газелле кѫ віїацъ, іар челелалте аѫ періт пе кале. Мохамed-Бен-Абdалла, а кърѫї ръспѫнсѫрї патѫрале че аѫ dат ла форѫл мілітар ѫп zілеле трекѫте, леам ѫтпъртъшіт ѫп ѫнѫл din пѫтерії пощрії, аѫ пріїміт іертаре dела рецеле Філіп; осънdа лѫї de моарте с'аѫ прескімбат ѫнтр'о робіе пе віїацъ ѫп інсѫла Маргарета.

Італіа. Скрісорї dела Венеціа din 26. Dек. deскріѫ сосіреа ѫтпъратѫлѫї Nіколае ѫп ачеастъ марітімъ четате, кареа аѫ ѫртат ѫп 24. Dек. dѫпъ аміazї, тръгънd ла палатѫл віце-рецелѫї.

Nеапол, 10. Dек. ѫп zілеле трекѫте ѫп преот оморѫ пе алтѫл ѫп бісеріка dела Ціроломіні ѫп сакраріѫ ѫnde овічнѫіеск еї а се ѫтбръка, тъіndѫ'ї гѫтѫ кѫ ѫп брічіѫ. Бісеріка de атѫнчї есте ѫнкісъ. Ѫчігашѫл се афлъ ѫп тъніле dрептъції. Фапта ачеаста аѫ прічінѫіт о тѫрбѫраре de обще. (Жѫрн. ѫп.)

ѫп 14. але ачестеіа с'аѫ сербат ла Тріест поменіреа чеа de треї сѫте анї а соборѫлѫї челѫї маре че се zіче Тріdентін. ѫп тоате бісерічіле католіче се аѫzіръ кѫвънтърї потрівіте кѫ ѫнсемнътатеа ачестеї zіле. Dар че аѫ фост маї фрѫмос, къ преоції с'аѫ щіѫт стътпъра а нѫ се словоzі кѫ окасіѫнеа ачеаста ѫп врео полемікъ релецioасъ.

Прѫсіа. Посен, 22. Dек. Despre ѫнчеркареа револѫціеї din ѫртъ нѫ се аѫde німік поѫ, кѫ тоате къ черчетъріле dекѫрг ѫнтр'ѫна; ѫнсъ че é dрепт, ѫп чел маї маре секрет (таінъ), ѫп кът пѫблікѫл нѫ é ѫп старе а ажѫнце ѫп кѫнощінца adевъратеї стърї а лѫкрѫлѫї.

Ла Кіонігсберг ш'аѫ івіт капѫл о алтъ сектъ релецioасъ кѫ тотѫл осебітъ de чееа а лѫї Ронге; ѫndемнѫріле ѫрzіторілор еї сънт: сімволѫл кредінцеї протестанте саѫ а лѫтеранілор ші іерархіа лор сънт ѫнвекіте, еле нѫ маї ръспѫnd dорінцелор ші требѫінцелор de астъzї, din каре прічінъ еї вор а ѫнтемеіа о соціетаре, кареа съ се ціїе кѫрат de ѫтвъцетѫра лѫї Хс. despre фіінца лѫї Dѫmnezeѫ ші а отѫлѫї, асеменеа ші de іѫвіреа deапроапелѫї, ка проблема чеа маї налтъ а віїецеї соціале, іар пе лънгъ ачестеа ва ѫнгъdѫі чеа маї словоdъ deсфъшѫраре ші deсволтаре а dѫхѫлѫї крещіneск ѫп о іерархіе бісерічеаскъ віне регѫлатъ. Пънъ акѫт с'аѫ ші тріміс о adресъ ла реце спре прімірea ачестеї секте.

Крімъ ѫнфіорътоаре Ла Колмер ѫп Франца се афлаѫ ѫп 23. Dек. а. к. ѫнаінтеа трібѫналѫлѫї крімінал треї персоане: ѫп пъріnте кѫ фіїѫл ші цінереле съѫ. Ачещіа ераѫ вінѫіцї къ ла 17. Dек. а. т. ар фі оморѫт тоцї ла олалтъ пе треї рѫde але лор, ші къ dѫпъ омор ар фі апрінс каса ѫп кареа се афлаѫ ачеіа. Жертфеле ачелеа непорочіте ераѫ: сора бътръпѫлѫї пъріnте кѫ бърбатѫ-съѫ ші ѫп фіїѫ че авеа. ѫndемнѫл аѫ фост пъdеждеа, къ прін ачеаста вор deвені стъпънї песте ѫнсемнътоареа авере а ачелеї фамілії. Трібѫналѫл dѫпъ о жѫdекатъ de маї мѫлте zіле осъndі пе татъ ла моарте, іар пе фіѫ ші цінере ла робіе пе віїацъ. Прокѫрорѫл ценерал фъкѫ обсервареа, къ ѫп ачел цінѫт с'ар фі ѫнтътплат de поѫ о асеменеа крімъ, оморънd ѫнѫл пе треї персоане, пентрѫ о леафъ de 15 ф. пе ан. Тоате ачестеа ѫп Франца чеа кѫлтіватъ.

Din Бънат, 6. Dек. ѫп о лѫнъ din вара трекѫтъ, прін органѫл протопопілор ні съ ѫнфъцошѣ кѫ ѫп dекрет консісторіал, ші протоколеле матрікѫле ѫп лімба магіаръ. Ачеастъ непъdъітъ мѫndаре de атѫнчї ші пънъ ачі ескѣ ѫп атъndóъ попоаръле серіóсе dіскѫрсѫрї. Ѫнії din сѫрбї реклamаръ кѫткъ прівілецiѫріле лор нѫ сънт сѫбпѫсе окротірії лецілор патріеї, прін ѫртаре нічї ачестеа аѫ інфлѫінцъ ѫп бісеріка лор, de ачееа нічї къ ле вор пріїмі. — Ромънії пъzеск маї мѫлт тъчереа; ѫнсъ преоції карії сънт ѫнжѫгацї кѫ пѫртареа лор ле паре ѫнора кѫ греѫ пентрѫ нещіінца лімбії ші а скріерії; чеї местекацї прінтре сѫрбї, съ ваіеръ, къчї нѫмаї че лъпъdаръ лімба сѫрбеаскъ ші нічї къ съ ѫndѫлчіръ de лімба маічії пънъ че...; алтор націоналістї ле паре біне, пентрѫ къ фъръ de нічї ѫп тропот ші песте воіе — — съ вѫрѫръ літеріле стръмошещї (de ші нѫ ѫп лімба ромънъ) ѫп бісерікъ, de ѫnde хръneск сперанцъ, къ нічї вор еші къndва.

Пѫблікаціе din літератѫра стръінъ че стъ ѫп ѫнклінаре кѫ noї.

Атъсѫрат фъгъdѫінцеї dате аіреа нѫ лінсім а рефлекта пе пѫблік ші ла ѫртътоареле кърцї:

Histoire de l'empire ottoman, depuis 1792 jusqu'en 1844, par le baron Juchereu de Saint-Denis, maréchal de camp, ministre de France en Grèce en l'année 1828, ancien directeur du génie militaire de l'empire ottomane. — 4 vol. in 8° avec cartes et portraits . . . 30 francs.

Маре пагѫбъ пентрѫ noї, къ D. Juchereu n'аѫ ѫнчепѫт історіа отоманъ dела а. 1774, adікъ de ѫnde аѫ ѫнкеіат репѫмітѫл історік Jos. Hammer-Purgstall; noї am авеа історіа отоманъ ѫнтреагъ. Кѫ тоате ачестеа съ не сілім а кѫноаще пе поѫл історік. — — Essai historique sar l'origine des Hongrois 1 vol. in 8°, par A. de Gerando.

De l'esprit public en Hongrie, depuis la revolution français, per A. de Gerando.

РЕDАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOP: IQAN ГЪТТ.